

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 272B/16

KLAGER: Arnt R. Johannessen
PUBLIKASJON: Finnmark Dagblad
PUBLISERINGSDATO: 13.-14., 19.-20.10.2016
STOFFOMRÅDE: Helse
SJANGER: Nyhetsartikkel, debattinnlegg
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk og kontroll av opplysninger, saklighet og omtanke, forhåndsdom, identifisering, tittelbruk, rette feil, samtidig imøtegåelse, polemisk replikk
REGISTRERT: 20.12.2016
BEHANDLET I PFU: 28.02.2017
BEHANDLINGSTID: 68 dager
KLAGEGRUPPE: Fagperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Klage med samtykke. Parallell klagesak, 272A/16. **Det er skrevet en felles uttalelse for de to parallelle klagesakene.**

SAMMENDRAG:

Finnmark Dagblad (FD) publiserte **fredag 14. oktober 2016** en førsteside med bilde av en lege der følgende tittel var satt inn i bildet:

«Baby døde: Overlege granskes»

I henvisningen sto det:

«En for tidlig født baby døde på Hammerfest sykehus. Saken er oversendt Helsetilsynet. – Dette er en alvorlig sak og alle steiner skal snus, sier assisterende fylkeslege.»

Tittelen på artikkelen inne i avisen var **«For tidlig født baby døde på sykehuset. Overlege granskes»**. Det samme bildet som var benyttet på avisens forside, illustrerte også artikkelen, og i bildeteksten het det:

«GRANSKES: Overlege Arnt Johannessen ved kirurgisk avdeling ved Hammerfest sykehus.»

I ingressen ble det opplyst:

«I oktober i fjor døde et lite barn under en for tidlig fødsel ved sykehuset. Moren måtte i etterkant gjennom komplisert rehabilitering. Fylkeslegen ser svært alvorlig på saken.»

Videre fremgikk det:

«Statens helsetilsyn skal nå vurdere om ansvarlig overlege Arnt Johannessen skal få administrative reaksjoner.»

I brødteksten ble det opplyst at det handlet om en fødsel i svangerskapets uke 27, at Hammerfest sykehus **«er organisert for å ta imot barn i uke 32 og eldre»**, og at det var sykehuset selv som meldte saken inn til tilsynet. Det fremgikk at Fylkesmannen ble bedt om å starte tilsynssaken, og at saken nå er videresendt Statens helsetilsyn som skal foreta endelig vurdering i saken.

Assisterende fylkeslege uttalte seg i saken om mulige **«[a]ktuelle vurderingstema»** i saken, og FD konstaterte:

«Arnt Johannessen var ansvarlig overlege på kirurgisk avdeling i Hammerfest, og vakthavende da hendelsen skjedde.»

Videre het det om legen:

«Johannessen er i tillegg hovedtillitsvalgt for legene ved Finnmarkssykehuset Hammerfest. Overlegen har også tidligere fått en advarsel for en annen hendelse, da konkluderte Statens helsetilsyn med at pliktbruddene i saken var 'egnet til å medføre fare for sikkerheten i helsetjenesten og til å påføre pasienter en betydelig belastning.'»

Under mellomtittelen **«Svikt i kommunikasjonen»** ble det opplyst at tilsynssaken også gjelder sykehusets rutiner:

«I tillegg til Johannessen, går saken også på sykehusets egne rutiner og samarbeid. - Det har vært et samarbeid mellom ulike avdelinger på sykehuset, da dette var en gravid kvinne. Gynekologisk avdeling hadde i utgangspunktet hovedansvaret for oppfølgingen av svangerskapet. Så oppsto det en komplikasjon hvor gynekologene mente å utelukke gynekologisk årsak. Behandlingsansvaret ble dermed overført til kirurgisk avdeling, sier [ass. fylkeslege] Øygard. Deretter kan det ha oppstått svikt i informasjonsoverføringen mellom de to avdelingene, sier Øygard.»

Det fremgikk også at både barneavdelingen og anesthesiavdelingen skal ha hatt roller i den videre oppfølgingen, og at selv om sykehuset var organisert for å ta imot barn fra svangerskapsuke 32, så kunne sykehuset også ta imot yngre barn i en akutt situasjon. Assisterende fylkeslege uttalte:

«- (...) I denne saken kan det likevel reises spørsmål ved om den gravide burde vært overført til UNN på et tidligere tidspunkt for å unngå den akutte situasjonen som oppsto i Hammerfest. Aktuelt tema i denne tilsynssaken er derfor også Hammerfest sykehus sitt samarbeid og arbeidsfordeling i forhold til UNN i Tromsø.»

Under mellomtittelen «- **Tar kritikk med største alvor**», ble det opplyst at FD hadde vært i kontakt med overlege Johannessen, som ikke ønsket å kommentere saken. I denne sammenheng het det:

«Imidlertid svarer Finnmarkssykehuset, ved kommunikasjonsrådgiver Eilert Sundt, følgende i e-post til iFinnmark:

- Det er riktig at fødsler tidligere enn svangerskapsuke 32 normalt skal sendes til UNN i Tromsø, men i akutte situasjoner der en fødsel starter uventet, må vi alltid gjøre en konkret vurdering om det er større risiko for pasienten å bli hasteoverført til Tromsø, enn å beholde pasienten i Hammerfest. - På grunn av vår taushetsplikt overfor pasientopplysninger, kan vi ikke si noe konkret om akkurat dette tilfellet. Men når det skjer alvorlige uønskede hendelser, er det nesten alltid noe som kunne vært gjort annerledes. Det er en av grunnene til at det er viktig og nyttig med en uavhengig instans som Fylkesmannen vurderer denne typen saker.»

Videre omtalte FD den tidligere hendelsen tilbake i 2004, som den omtalte overlegen skal ha vært involvert i; han skal ha fått en advarsel for en behandling han ga en pasient:

«Overlegen hadde da inngått avtale om å utføre et begrenset antall såkalte 'release operasjoner' på pasienter ved Hammerfest sykehus, en operasjon for rygg smerter. Ifølge avtalen skulle legen utføre operasjonene på sin fritid. Avtalen forutsatte også at han skulle føre protokoll som dokumenterte behandlingsresultatet, og at det skulle holdes evalueringsmøte etter at 8-10 pasienter var behandlet. Pasientene skulle få en godtgjørelse på 3.000 kroner per operasjon, fremkommer det i brevet fra Helsetilsynet. Overlegen fikk av Helsetilsynet stoppordre, men valgte å fortsette. (...)»

Det fremgikk at Helsetilsynet i saken fra 2004, ved gjennomgang av et tilfeldig utvalg journaler, fant at flere manglet dokumentasjon på utredning for andre vanlige årsaker til rygg smerter, samt manglende informasjon til pasientene. FD skrev også:

«Hos en pasient skal operasjonssåret ha gått opp, slik at det sivet ut gammelt blod og ble infisert. Denne pasienten søkte pasientskadeerstatning (...) Helsetilsynet fant også at gyldig samtykke fra pasientene ikke ble innhentet av overlegen.»

Artikkelen ble også publisert på FDs nettsider dagen før papirpubliseringen, **torsdag 13. oktober 2016**. Tittelen på nett var **«Baby døde ved Hammerfest sykehus: Overlege granskes igjen av Helsetilsynet»**.

En liten uke senere, **onsdag 19. oktober 2016**, publiserte FD for øvrig et debattinnlegg skrevet av avisens ansvarlige redaktør. Dette hadde tittelen **«Etterforskning av overlegen»**. Her svarte redaktøren blant annet på et tidligere innlegg, der det ble hevdet at FDs omtale av saken kan ha opphav i en drittpakke. Redaktøren skrev:

«Vi kan forsikre lege Peter Prydz med at vi ikke har mottatt noen drittpakke. Saken er omtalt av Finnmark Dagblad etter at den dukket opp i den offentlige postjournalen til Fylkesmannen i Finnmark (...)»

I innlegget fremkom det også at publiseringen er innklaget for PFU:

«Statens helsetilsyn gransker nå saken, og er rette instans til å avgjøre om overlegen har opptrådt korrekt eller ikke. Finnmark Dagblad skal selvsagt komme tilbake med konklusjonen når den foreligger. Vi ser også at overlege Torben Wisborg har klaget publiseringen inn for Pressens Faglige Utvalg. FD mener saken er riktig håndtert. Legen ble gitt anledning til samtidig imøtegåelse, og forholdene beskrevet over tilsier at man i denne saken har landet på at det er riktig å identifisere overlegen. Det går tydelig frem av saken at det på dette stadiet kun er snakk om undersøkelser, at saken er sendt helsetilsynet, og at en konklusjon ikke foreligger.»

I henvisningen til at overlege Torben Wisborg har klaget FD inn for PFU, var det lagt inn en lenke til et debattinnlegg skrevet av samme Wisborg («**Ingen av oss går på jobb for å skade andre – FD sitt forhold til vær varsom-plakaten**»). Dette var publisert på FDs nettsider samme dag, to minutter før redaktørens innlegg ble lagt ut.

Begge innleggene ble for øvrig publisert i FDs papirutgave dagen etter, **torsdag 20. oktober 2016**. Innleggene var plassert på samme side.

KLAGEN:

Klager er den avbildede og navngitte overlegen ved Hammerfest sykehus.

Klager reagerer på måten FD har omtalt saken på, med stort bilde av ham og «krigstyper over åtte spalter». Slik klager ser det, har FD «klistret [ham] over hele forsiden» og gjort han «til syndebukk for at en for tidlig født baby døde». Klager skriver: «Som de fleste vil skjønne, er det en stor belastning å bli hengt ut på denne måten for å ha forårsaket et nyfødt barns død, når du selv mener du er helt uskyldig i det som skjedde.»

Når det gjelder nettpubliseringen, reagerer klager også på at «en tolv år gammel tilsynssak [trekkes] inn i overskriften: 'Overlege granskes igjen av Helsetilsynet'». Klager opplyser at han før publisering aldri ble konfrontert med opplysningene om den gamle saken. Klager skriver: «Når beskyldningene og påstandene fra en tolv år gammel tilsynssak fremmes i samme artikkel, er dette en sterk kanonade mot meg. Kombinasjonen blir veldig skadelig ('Han har til og med fått advarsel en gang før, og opererte selv om han fikk stoppordre!'). (...) Når avisen i så stor grad trakk denne inn, skulle den sørget for at jeg fikk forsvare meg mot beskyldningene som refereres herfra.» I denne sammenheng henviser klager blant annet til «Veileder for samtidig imøtegåelse» og poenget der om at pressen plikter å forelegge den angrepne for de konkrete beskyldningene ved innhenting av samtidig imøtegåelse, jf. punkt 4.14 i Vær Varsom-plakaten (VVP).

Klager opplyser også at han «aldri [har] akseptert avgjørelsen i denne tilsynssaken» fra 2004: «Jeg opererte kroniske smerter i setemusklene, det som kalles kronisk lumbago, med frigjøring av nerver i klem. Et lite og ukomplisert inngrep som tar 15 minutter. Selv har jeg alltid hevdet at dette var akseptert behandling og ikke forskning, basert på et solid fundert behandlingsprinsipp, og derfor lov å utføre. Når behandlingen ble regnet som forskning, anså Helsetilsynet at jeg automatisk brøt en rekke forskningsetiske regler, blant annet ved ikke å søke om REK-godkjenning, få skriftlige samtykker fra pasientene osv. I denne tilsynssaken overså Fylkeslegen medisinsk litteratur som dokumenterer at inngrepet jeg gjorde var akseptert behandling og ikke utprøvende.» Klager forklarer at han ville opplyst journalisten om sitt syn dersom han hadde blitt kjent med at saken skulle omtales. Han

tilføyer: «Slik jeg husker det, stemmer det heller ikke at jeg fortsatte med behandlingen etter at jeg fikk stoppordre.»

Videre avviser klager at han ikke ønsket å kommentere saken: «Det korrekte er at jeg ikke hadde flere kommentarer utover det sykehuset svarte på de konkrete spørsmålene [journalist] Skotnes sendte sykehuset. Og noen andre spørsmål enn disse, ble jeg aldri forelagt.» Klager opplyser i denne forbindelse at da han først ble oppringt av FDs journalist, sa hun at «det gjaldt en tilsynssak mot [han] etter at en nyfødt baby døde». Klager skriver: «Jeg svarte, som sant var, at det var nytt for meg at det var opprettet tilsynssak mot meg, hun var den første som opplyste meg om det. Jeg hadde derfor ingen kommentar til henne der og da. Leger har som kjent taushetsplikt, og til nå har det vært en uskreven regel i helsevesenet at man ikke kommenterer en pågående tilsynssak før Helsetilsynet har avgjort den.» Senere ble han kjent med hva sykehuset svarte journalisten per epost, og da journalisten ringte ham etter dette, skal han ha svart at han «ikke hadde flere kommentarer utover det sykehuset hadde svart».

Klager anfører også feil i omtalen av den tidligere tilsynssaken: «Det var ikke pasientene, men sykehuset som mottok godtgjørelsen, og som igjen betalte meg kr. 3.000 per operasjon (som jeg gjorde på fritiden). Dette fremgår av dokumentet avisen siterer fra. Påstanden er i praksis en meget grov beskyldning, fordi den innebærer at jeg skal ha betalt pasienter for å forske på dem.»

Videre opplyser klager at han aldri ble kjent med at han skulle bli fremstilt som den ansvarlige legen, noe han avviser at han var. Han mener også at kommentarene fra assisterende fylkeslege, tegner et feilaktig bilde av saken. Klager skriver: «Pasienten ble lagt inn på gynekologisk avdeling på grunn av svangerskapet og store magesmerter. Uvisst av hvilken grunn, ble det ikke undersøkt om fødselen var i gang. Pasienten overflyttet så til kirurgisk avdeling på grunn av magesmertene, og legges på kirurgisk intensiv for videre overvåking. (...) Alt som har med graviditet og fødselen å gjøre, er gynekologisk avdelings ansvar. (...) Finnmark Dagblad skriver at jeg var 'vakthavende da hendelsen skjedde'. Jeg var vakthavende på kirurgisk avdeling, men gynekologisk avdeling hadde også en vakthavende, og vedkommende var like mye 'vakthavende da hendelsen skjedde' som meg.» Klager reagerer på at FD utelot denne opplysningen om at han ikke hadde noe eneansvar.

Klager tilføyer: «Jeg var ansvarlig for eventuell komplikasjon i forbindelse med en operasjon pasienten tidligere hadde hatt. Og den oppgaven løste jeg.» I tillegg opplyser klager: «Vi var et større team som arbeidet intenst i tolv timer for å redde denne pasienten og hennes barn. Vi la først til grunn at sykehuset ikke kunne ta imot et så prematurt barn som det her var snakk om. Personell fra gynekologisk avdeling var til stede hele tiden. (...) Jeg er den eneste i det store teamet som behandlet pasienten, som navngis, og henges ut med bilde. Det kommer ikke tydelig fram at tilsynssaken også gjelder sykehuset. (...) Jeg gjøres i praksis til eneansvarlig for at det premature barnet døde. I tillegg komme alle beskyldningene fra tilsynssaken i 2004 som jeg ikke fikk forsvare meg mot.» For øvrig opplyser klager at han sitter på «en rekke opplysninger som ville stilt saken om det premature barnet i et ganske annet lys, men som taushetsplikten forhindrer [ham] å gi».

Slik klager ser det, gir FDs fremstilling også et inntrykk av at han i tilsynssaken har hatt mulighet for å redegjøre for sin rolle, noe som er feil. Klager opplyser: «Faktum er at verken sykehuset eller jeg på dette tidspunkt var klar over at det var rettet et tilsyn mot meg. Jeg visste ikke at assisterende fylkeslege hadde opprettet et tilsyn mot meg før journalist Skotnes fortalte det.»

Etter klagers mening skulle han også blitt konfrontert med den publiserte påstanden om at det ser ut til at han var usikker på om man kunne ta imot dette barnet så tidlig i svangerskapet. Klager skriver: «Hadde Skotnes konfrontert meg med dette, ville jeg imøtegått påstanden sterkt og klart, og svart at det er gynekologens ansvar å vurdere fødsel og ta imot barnet, ikke mitt.»

Klager påpeker: «Det er viktig å huske på at jeg ikke fikk vite annet om det Finnmark Dagblad skulle publisere, enn det som fremkom i e-posten fra journalist Skotnes 12. oktober. Hadde jeg visst at avisen planla å henge meg ut med navn og bilde over hele forsiden og to sider inni avisen, gi meg hovedansvaret for at et nyfødt barn i uke 27 døde, og samtidig trekke frem de grove påstandene og beskyldningene mot meg i en tolv år gammel tilsynssak (og som jeg er helt uenig i), ville jeg på en helt annen måte sett at her var det nødvendig å forsvare meg med alt jeg hadde. (...) Eposten fra journalist Skotnes til sykehuset (vedlegg 6) var det eneste Finnmark Dagblad forela. Den dokumenterer at jeg ikke ble forelagt alle beskyldninger, og at jeg ikke klart og tydelig ble fremlagt innholdet i beskyldningene.»

Videre mener klager at den omtalte nye tilsynssaken på publiseringstidspunktet var på et «tidlig stadium av etterforskningen», og han stiller derfor spørsmål ved berettigelsen av å identifisere kun ham, «på en så voldsom måte». Klager viser her til punkt 4.7 i Vær Varsomplakaten (VVP). I tillegg mener klager at omtalen av den gamle saken er svært detaljert, og han anser denne som en tilleggsbelastning og forhåndsdom. Klager viser her til VVP 4.5 og bruken av ordet «også» i følgende setning: «Overlegen har også tidligere fått en advarsel for en annen hendelse.»

Etter klagers mening er det heller ikke dekning for bruken av ordet «etterforskning» i tittelen på redaktørens debattinnlegg. Klager viser til Wikipedias definisjon av ordet, samt en vedlagt epost fra assisterende fylkeslege, som avviser bruken av ordet: «Etterforskning assosieres med strafferett, tilsyn er ikke straff, men kvalitetsarbeid. Vi undersøker og gjennomgår hendelsesforløp i tilsynssaker (...)» Klager skriver: «Ordet 'etterforskning' innebærer en kriminalisering og mistenkeliggjøring det ikke er grunnlag for.» Slik klager ser det, innebærer ord-/tittelbruken brudd på både VVP 3.2 og 4.4. I tillegg mener klager at tittelen er «usaklig og lite omtenkstom», jf. VVP 4.1. Klager tilføyer også at nettpubliseringen dessuten var utstyrt med faksimile av avisforsiden fra 14. oktober, slik at «Etterforskning av overlegen» knyttes sammen med «Baby døde: Overlege granskes».

Slik klager ser det, skulle han også fått anledning til samtidig kommentar til flere påstander i redaktørens debattinnlegg. Klager skriver: «At jeg 12. oktober svarte journalist Skotnes at jeg ikke hadde andre kommentarer til spørsmålene hun hadde stilt sykehuset enn svarene sykehuset ga henne, opphever ikke min rett til samtids-forsvar ved nye publiseringer.» Klager begrunner sin argumentasjon med henvisning til innhold i Veileder for samtidig imøtegåelse.

For øvrig mener klager at publiseringen av redaktørens debattinnlegg, innebærer «en redaksjonell, polemisk replikk til overlege Wisborgs innlegg». Klager viser her til siste setning i VVP 4.15. (Sekretariatet ba i tråd med gjeldende retningslinjer klager innhente samtykke fra Wisborg (klager A) om dette klagepunktet skulle vurderes. Slikt samtykke er innhentet, se vedlegg.)

Oppsummert mener klager at FDs omtale innebærer brudd på VVP-punktene 3.2 (kildekritikk og kontroll av opplysninger), 4.1 (saklighet og omtanke), 4.5 (forhåndsdom), 4.7 (identifisering), 4.14 (samtidig imøtegåelse) og 4.15 (polemisk replikk).

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Finnmark Dagblad (FD) avviser at publiseringen bryter med god presseskikk, og viser til sitt tilsvaret i den parallelle klagesaken (se sak 272A/16). Her fremkommer det blant annet at FD mener det ikke er noe å utsette på kildevalget «da fylkeslege, aktuell lege og Finnmarkssykehuset har fått kommet til orde».

Videre skriver redaksjonen i tilsvaret i den parallelle klagesaken at publiseringen er «både saklig og ryddig»: «Partene har sluppet til med sine kommentarer om saken og det er faktagrunnlaget i fylkeslegens behandling som er lagt til grunn. Det går tydelig frem hvilket stadium i etterforskningen saken er på[.]»

Når det gjelder identifiseringen av klager, mener FD den var berettiget: «Han var ansvarlig da hendelsen inntraff. (...) [I] dette tilfellet ble legens ledende stilling, hans fremtredende rolle i saken og det faktum at han tidligere har fått advarsel fra Helsetilsynet, avgjørende for valget om identifisering. (...) Det går tydelig frem av saken at det på dette stadiet kun er snakk om undersøkelser, at saken er sendt helsetilsynet, og at en konklusjon ikke foreligger. Fylkeslegen har redegjort for de funn man har gjort til nå i saksbehandlingen. Hammerfest sykehus er et lite sykehus. Det har også vært viktig i vurderingen at ikke en liten gruppe blir urettmessig mistenkeliggjort.»

FD anfører også: «Ledere i legestanden må da også i likhet med andre yrkesgrupper i samfunnet tåle en kritisk offentlighet rundt sitt virke, og spørsmål om man har gjort jobben sin på riktig måte og tatt de korrekte avgjørelser.»

Videre svarer avisen mer konkret opp punktene klager har nevnt i sin klage. Etter FDs mening skulle klager benyttet seg av anledningen til å kommentere saken og svare på journalistens spørsmål da han ble kontaktet. Etter FDs mening hadde klager altså «full anledning til å kommentere saken».

FD anfører: «I den korte telefonsamtalen gjorde Johannessen det klart at han ikke ville gi noen kommentarer. (...) [Det ble] lagt på før journalisten fikk anledning til å stille alle forberedte spørsmål. (...) Det er også riktig at Finnmark Dagblads journalist sendte e-post til sykehuset, der kritikken assisterende fylkeslege kom med mot nettopp Johannessen ble mer konkret beskrevet. Han hadde likevel ingen kommentarer til Finnmark Dagblad utover det sykehuset svarte i en e-post.»

FD skriver også: «Vi registrerer også at overlegen ved flere anledninger i sin klage skriver at han ville svart for seg om han hadde visst hva som skulle komme. Det er nå godt over to måneder siden saken ble publisert, men Johannessen har ikke tatt kontakt med Finnmark Dagblad, verken for å komme med korrigerende opplysninger, eller redegjøre for hva han mener er feil i omtalen.»

Hva gjelder omtalen av den gamle tilsynssaken, bemerker FD at klager selvsagt må kunne være uenig i hva helsetilsynet kom frem til. Avisen opplyser: «[M]en faktaopplysningene er hentet ut fra en ferdigbehandlet tilsynssak Finnmark Dagblad fikk innsyn i. Dette er offentlig informasjon. Vi må forutsette at Johannessen har fått gitt uttrykk for sitt syn på saken i forbindelse med behandling av saken. Om han hadde ønsket å komme til orde for å kommentere denne tilsynssaken, ville selvsagt Finnmark Dagblad lagt til rette for det.»

Videre opplyser FD også: «Grunnen til at journalisten ikke nevnte den gamle tilsynssaken i e-posten til sykehuset, var at dette punktet kun gikk på Johannessen – og at vi ville stille spørsmålene direkte til ham om dette. Da journalisten sendte e-posten til sykehuset, hadde hun allerede fått en avtale om å ringe opp Johannessen samme dag. Men i telefonsamtalen sa han altså at han ikke ville kommentere saken, og la på før journalisten fikk stilt alle spørsmålene.»

FD innrømmer imidlertid en feil i omtalen av den gamle tilsynssaken; opplysningen om at pasientene skulle få en godtgjørelse på 3000 kroner per operasjon. Avisen viser til hvor redaksjonen har hentet denne opplysningen fra, og erkjenner at redaksjonen kan ha lest og forstått opplysningene feil: «Finnmark Dagblad beklager denne faktafeilen.»

Når det gjelder klagers anførsler om at FD har utelatt opplysninger og gitt et feilaktig bilde av saken, så avviser avisen dette: «Opplysningen om at Johannessen var vakthavende da hendelsen skjedde, fikk vi av assisterende fylkeslege. Og som skrevet tidligere var ikke Johannessen interessert i å gi avisa kommentarer. Likevel påpekte journalisten i en e-post til sykehusets informasjonsrådgiver, Eilert Sundt, at Fylkeslegen fant at det tyder på at overlege Arnt Johannessen ikke har satt seg godt nok inn i sykehistorien til pasienten, at han personlig ikke har undersøkt og vurdert tilstanden til pasienten nøyaktig nok, og at han ikke har vært kjent med interne rutiner på sykehuset. Vi skrev videre at Fylkeslegen mener at det kan være grunnlag for å gi en reaksjon mot Johannessen konkret, og at saken er oversendt Statens Helsetilsyn. Vi påpekte også at behandlingsansvaret ble overlatt til kirurgisk avdeling. Det er derfor ikke riktig at Johannessen ikke fikk vite at avisen skulle fremstille han som 'den ansvarlige overlegen i saken'. Johannessen burde skjønt at saken dreide seg om ham, i tillegg til sykehuset. Og dersom han ville gitt oss kommentarer, kunne han altså svart (...)»

FD er også uenig med klager i at det ikke fremkom tydelig nok i publiseringen at tilsynssaker også gjelder sykehuset.

Med hensyn til klagepunktet om at FD har publisert en redaksjonell polemisk replikk, avvises også dette. Avisen anfører at redaktørens innlegg var et svar på et innlegg fra en kollega av klager som hevdet saken kunne ha opphav i en drittpakke: «Finnmark Dagblad kan ikke være avskåret fra å svare på leserinnleggsplass på påstander om at avisen skal ha latt seg bruke i en drittpakke mot en lege fra ledelsen ved sykehuset. Dette er påstander uten rot i virkeligheten, som vi selvfølgelig må få ta til orde mot. I og med at Wisborg hadde ytterligere innlegg i saken, var det naturlig å ta med hvordan avisen ser på at saken er klaget inn for PFU. Dette har ingenting med redaksjonell polemikk å gjøre[.]»

Hva gjelder tittelen og bruken av ordet «etterforskning», mener FD at ordet er et vidt begrep, som i dette tilfellet peker på arbeidet Helsetilsynet nå gjør i denne saken. Innholdet i leserbrevet peker på ingen måte til at det skal være skjedd noe straffbart i saken. Ordet 'gransking' kunne selvfølgelig like gjerne vært brukt.»

Klageren spør hvorfor avisen ikke sendte ham en epost med spørsmål om den gamle tilsynssaken, når avisen i sin argumentasjon viser til at samtalen mellom ham og journalisten ble avsluttet før journalisten fikk anledning til å stille spørsmålene.

Slik klager ser det, gir heller ikke hans avslag om ytterligere kommentarer til spørsmålene som var sendt sykehuset og som sykehuset hadde besvart, «FD carte blanche til å publisere det avisen vil uten å gi den angrepne ny mulighet til å imøtegå nye beskyldninger». Klager siterer i denne sammenheng utdrag fra *Veileder for samtidig imøtegåelse*, blant annet: «Redaksjonene skal anstrenge seg for å få den angrepne i tale.» «Sterke beskyldninger i konstatierende form skjerper kravene til samtidighet. Den angrepne part skal få alle muligheter til å imøtegå beskyldningene.» Etter klagers mening er beskyldningene som gjengis fra tilsynssaken i 2004 «svært sterke og belastende». Klager skriver: «Det ville være en overdrivelse å si at FD har anstrengt seg for å få konfrontere meg med disse beskyldningene.»

Hva gjelder avisens argumentasjon om at klager i etterkant av publiseringen ikke har tatt kontakt med redaksjonen, så anfører klager: «Her overser FD at situasjonen før avisen angrep meg med full styrke, er en ganske annen enn situasjonen etter angrepet. Med oppslagene i oktober ødela FD mitt rykte i Finnmark. I klagen til PFU har jeg vist at avisen brøt flere paragrafer i Vær Varsom-plakaten. FDs tilsvaer viser ingen tegn på erkjennelse av at avisen har opptrådt uetisk, anger eller vilje til å rydde opp og bøte på skaden den har forvoldt. Dette indikerer at hvis jeg hadde gitt 'korrigerende opplysninger' etter angrepet, kunne FD prøvd å tildekke at avisen har opptrådt kritikkverdigg. Resultatet kunne lett blitt at FD ville benyttet anledningen til å henge meg ut på ny. Det har jeg hatt liten lyst til. Jeg har ingen tillit til at FD vil gi meg fair behandling i dag.»

Klager fastholder derfor sitt syn presentert i klagen: «FD skulle latt meg forstå at det kritiske fokuset på meg som person skulle bli så voldsomt som det ble. Da ville jeg skjont hvor viktig det var at jeg forsvarte meg så mye jeg kunne. E-posten med spørsmål til sykehuset var det eneste FD forela meg, og signaliserte ikke at avisen skulle gi meg hovedansvaret for at det for tidlig fødte barnet dode, og bruke navn og bilde av meg i så stor grad.» I denne sammenheng viser klager ogsa til en tidligere uttalelse fra PFU (sak 141/13), som klager mener underbygger «at FD ikke kunne fare med harelabbe over forpliktelsen til å forelegge alle påstander og beskyldning for meg». I sak 141/13 uttalte PFU blant annet: «Utvalget mener at Eide ikke forsto alvorret i det som dagen etter ble publisert, og mener derfor at imøtegåelsesretten verken ble fair eller reell.»

Klager tilføyer ogsa: «Ut fra e-posten med spørsmål journalist Skotnes sendte sykehuset, skjont jeg selvsagt at saken ogsa dreide seg om meg. Disse spørsmålene svarte sykehuset på. Fordi jeg som lege har taushetsplikt, og fordi jeg inntil denne saken har respektert den uskrevne regelen i helsevesenet om at man ikke skal kommentere en pågående tilsynssak, aksepterte jeg sykehusets svar. E-posten fra journalist Skotnes til sykehuset viste ikke hvor sterkt det kritiske fokuset mot meg skulle komme til å bli. Jeg forholdt meg til de konkrete spørsmålene i e-posten og sykehusets svar på disse da jeg sa til journalist Skotnes at jeg ikke hadde kommentarer utover de sykehuset hadde gitt.»

Når det gjelder feilen FD erkjenner å ha publisert, reagerer klager på at denne ikke er rettet opp (per 6. januar 2017). Klager viser til VVP 4.13, og opplyser: «FD har vært klar over feilen i flere uker, men har ikke rettet og beklaget i verken papir- eller nettavis.» Klager bemerker ogsa at dersom redaksjonen hadde forelagt ham påstandene og beskyldningene, kunne denne feilen dessuten vært unngått.

Klager er heller ikke enig i at den ene setningen i publiseringen om at saken også handler om sykehusets egne rutiner og samarbeid, gjør det tydelig for leserne at tilsynssaken ikke bare omhandler ham. Klager står derfor fast på at omtalen innebærer et brudd på saklighets- og omtankekravet i VVP (4.1).

Videre stiller klager spørsmål ved FDs kunnskap om de etiske normene, og uttrykker tvil knyttet til redaksjonens egen påstand om at den har gjort en grundig vurdering i spørsmålet om identifisering. Klager skriver: «FD la seg på et maksimalt høyt identifikasjonsnivå i en sak på et tidlig stadium av etterforskning (...) FD publiserte samtidig detaljerte og meget belastende opplysninger fra en 12 år gammel tilsynssak, og som jeg ikke fikk mulighet til å forsvare meg mot (...) Måten artikkelen ble presentert på i papir- og nettavis, og særlig bruken av bildet av meg, viser at FD neppe kan ha reflektert lenge og dypt over at avisen maksimerte skaden den påførte meg. Jeg oppfatter at det presseetiske regelverket er ment å beskytte mot at pressen utøver sin makt slik at andre blir maksimalt skadet. Men det er nettopp det FD har gjort i denne saken, og her har avisen ikke vært seg sitt ansvar bevisst.»

Hva gjelder ordvalget i tittelen, som klager har reagert på, kommenterer han at FD burde benyttet «granskning» i stedet for «etterforskning», slik avisen i sitt tilsvarende svar skriver at de like gjerne kunne. Klager fastholder at det ikke er dekning for tittelen (jf. VVP 4.4), og at han skulle fått anledning til å samtidig imøtegåelse også i tilknytning til publiseringen av debattinnlegget fra redaktøren.

Klager skriver i denne forbindelse: «Her står det altså at jeg var *'den ansvarlige overlegen'*, og at jeg *'tidligere har fått advarsel'*. Det påpekes at *'Det er alvorlig når et lite barn dør'*, og at *'Uvissheten om dette kunne ha vært unngått, må være utålelig å bære.'* I nettavisen identifiseres jeg med bilde. Sammen med overskriften *'Etterforskning av overlegen'*, blir denne kommentarartikkelen så rammende for meg at jeg må ha rett til samtidig imøtegåelse.»

Finnmark Dagblad har etter dette ikke hatt ytterligere kommentarer til saken.